



Zelená kniha projektu ENDURANCE



OBSAH

O PROJEKTE ENDURANCE	3
ÚVOD - ŠPORT A PODNIKANIE AKO IZOLOVANÉ OBLASTI	4
AKÉ SÚ SPOLOČNÉ ČRTY A PREPOJENIA MEDZI ŠPORTOM A PODNIKANÍM?	6
AKÉ PRVKY CHÝBAJÚ PRI PREPOJENÍ ŠPORTU A PODNIKANIA?	7
AKO MÔŽE TRÉNING A VZDELÁVANIE ŠITÉ NA MIERU TÚTO MEDZERU VYPLNIŤ?	8
NAVRHOVANÝ PRÍSTUP PROJEKTU ENDURANCE A ZÍSKANÉ SKÚSENOSTI	9
ZOVŠEOBECNENÉ ODPORÚČANIA NA ZÁKLADE SKÚSENOSTÍ PROJEKTU ENDURANCE PRE EKOSYSTÉM ŠPORTU A PODNIKANIA	11
VÝSKUMNÍCI	13
VYHLÁSENIE	13



O PROJEKTE ENDURANCE

Šport je najobľúbenejšou rekreačnou aktivitou, ktorá je už stáročia dôležitým prvkom spoločnosti. Podnikanie je tiež zakotvené v spoločnosti už celé veky a pomáha ľuďom sociálne a ekonomicky rásť. Európa výrazne investuje do podnikateľského vzdelávania, aby podporila hospodársky rast a sociálne začlenenie. EÚ taktiež uznáva potrebu nanovo definovať, ako sa podnikanie identifikuje, vyučuje a rozvíja. Prepojenia medzi športom a podnikaním sú rôznorodé, ale málokedy sú rozpoznávané a využívané. Tieto dve oblasti sa v odbornom vzdelávaní a príprave len zriedka vyskytujú spoločne ako efektívne prepojené oblasti so synergickými väzbami. Nízky výskyt podnikateľského vzdelávania v športovo orientovaných disciplínach na rozvoj veľmi potrebných podnikateľských zručností a nedostatok prispôsobenej podnikateľskej prípravy naznačuje potrebu cielených intervencií.

Projekt ENDURANCE, podporený programom Európskej únie Erasmus+, "prehodnocuje" vyučovanie a učenie sa podnikania na základe komplementárnosti a spoločných znakov medzi športom a podnikaním, ako sú odhodlanie, vytrvalosť, sebadôvera, rešpektovanie pravidiel, tímová hra, súťaživosť, zvládanie úspechu/neúspechu atď.

Cieľom projektu ENDURANCE je oživiť podnikateľského ducha a modernizovať spôsob, akým sa k podnikaniu pristupuje v odbornom vzdelávaní a príprave, a:

- 1) Zmapovať dynamiku športu a podnikania, spoločné črty a prepojenia pre udržateľnú kariéru študentov v systémoch odborného vzdelávania a prípravy a športu;
- 2) Vypracovať tréningy a nástroje projektu ENDURANCE na podporu podnikania, šité na mieru;
- 3) Vytvoriť online interaktívnu platformu otvorených vzdelávacích zdrojov pre tréningy projektu ENDURANCE (virtuálne a kombinované vzdelávanie);
- 4) Udržať výsledky a podporovať ich zavádzanie v ekosystémoch odborného vzdelávania a prípravy a športu;
- 5) Pokročiť v diskusii o podnikaní na politickej úrovni prostredníctvom Zelenej knihy projektu ENDURANCE.

Viac informácií o projekte ENDURANCE nájdete na webovej stránke projektu: <https://enduranceproject.eu//>



ÚVOD - ŠPORT A PODNIKANIE AKO IZOLOVANÉ OBLASTI

Na základe výskumu projektu ENDURANCE (IO2) existuje významné prepojenie medzi oblasťami športu a podnikania. Preto navrhovaný koncepčný rámec projektu ENDURANCE o spoločných znakoch športu a podnikania pozostáva z piatich skupín faktorov:

1. Individuálne osobnostné znaky spoločné pre šport a podnikanie
2. Ďalšie podporné faktory na úrovni jednotlivca
3. Externé podporné faktory a spúšťače
4. Vzdelávanie a pedagogika
5. Prepojenie športu a podnikania s cieľom vytvoriť sociálny dopad

Bez ohľadu na početné prepojenia, ktoré sa uvádzajú v literatúre, sa tieto oblasti v praxi stále považujú za dve mimoriadne izolované oblasti. Európska komisia však uznáva význam športu ako podnikateľskej oblasti a vypracovala Bielu knihu o športe, v ktorej identifikuje sociálnu a hospodársku úlohu športu a uvádza, že šport môže slúžiť ako nástroj miestneho a regionálneho rozvoja, obnovy miest alebo rozvoja vidieka.

Hoci existuje množstvo literatúry zaoberajúcej sa podnikaním, jeho prepojenie a uplatňovanie v športe sa skúma len zriedkavo (Ball, 2005; Ratten, 2011 b)¹.

Prečo je to tak?

Hoci z výskumu Nakica a kol. (2015) vyplýva, že existuje záujem o podnikanie v športe, nakoľko väčšina respondentov výskumu sa domnievali, že by sa rozhodli začať podnikáť v oblasti športu, ak by dostali príležitosť, počas realizácie projektu ENDURANCE sa zistilo, že veľmi malý počet športovcov po skončení športovej kariéry začne podnikáť.²

Väčšina športovcov si myslí, že nemajú dostatok skúseností, vedomostí a schopností na to, aby mohli viesť vlastný podnik. Bez ohľadu na podobné vlastnosti športovcov a podnikateľov (húževnatosť, proaktivnosť, motivácia, tímová práca...), neznáme prostredie - podnikanie - prináša športovcom nové výzvy. Športovci nechcú riskovať a väčšinou fungujú v pomerne bezpečnom prostredí; boja sa neúspechu, nemajú dostatočné zdroje financovania a myslia si, že v podnikaní nie sú tak dobrí ako v športe.

Možné prvky diskusie sa zameriavajú na tieto témy:

- športovci myslia víťazne, ale nie podnikateľsky;
- víťazné myslenie pre podnikateľský úspech;
- riziko na ihrisku - šport a podnikanie.

¹ Nakić, A. Stilin, Lj. Tomljenović: Istraživanje interesa za razvoj poduzetništva u sportu Zbornik Veleučilišta u Rijeci, Vol. 3 (2015), No. 1, pp. 1-14

² Počas realizácie rozhovorov s existujúcimi podnikateľmi v športe, realizácie 2 pilotných aktivít a 1 multiplikačného podujatia, ktorých sa zúčastnilo približne 100 existujúcich športovcov a potenciálnych podnikateľov v športe, sa v otvorenej diskusii a rozhovoroch s nimi dospelo k záveru, že veľmi malý počet športovcov sa v miestnom a regionálnom prostredí po skončení svojej kariéry rozhodne pre podnikanie.



Návrhy na prekonanie uvedených problémov:

- mapovanie miestneho prostredia - analýza počtu športovcov, počtu športovcov v duálnej kariére, počtu podnikateľov v oblasti športu;
- zhromaždenie aktérov z troch uvedených skupín, rozhodovacích orgánov, športových klubov a komunít, poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy a ďalších zainteresovaných strán dôležitých pre obe oblasti;
- organizovanie stretnutí, okrúhlych stolov a/alebo diskusií v miestnych komunitách na uvedené témy;
- organizovanie vzdelávania, seminárov a workshopov (materiály projektu ENDURANCE sú k dispozícii online) prostredníctvom tímovej práce, riešenie konkrétnych prípadov z praxe ako súčasť tréningu (rozšírené vzdelávanie);
- oboznamovanie športovcov s tým, že majú väčšinu vlastností nevyhnutných pre podnikanie, napríklad prostredníctvom tréningov a modulov projektu ENDURANCE;

Počas projektu ENDURANCE partneri preskúmali množstvo akademických zdrojov a praktických dokumentov týkajúcich sa podnikania v oblasti športu, ktoré opisujú prepojenia medzi týmito dvoma oblasťami. Okrem toho sa uskutočnili rozhovory so športovcami a zobraли sa do úvahy aj relevantné doktorandské práce. Na tomto základe partneri vypracovali rámec, ktorý zdôraznil päť tém spoločných znakov a prepojení medzi športom a podnikaním.

1. Individuálne osobnostné znaky spoločné pre šport a podnikanie

Určité osobnostné znaky a kognitívne charakteristiky zvyšujú pravdepodobnosť športovcov mať sklon uvažovať o podnikaní a zvyšujú ich šance na úspech. Medzi športom a podnikaním existuje mnoho podobností, pokiaľ ide o osobnostné vlastnosti, ktoré obe oblasti podporujú a vyžadujú. Športovci počas svojej kariéry čelia mnohým výzvam, ktoré ich nevedomky pripravujú na svet podnikania.

2. Ďalšie podporné faktory na úrovni jednotlivca

Faktory, ktoré súvisia najmä s osobným a rodinným zázemím jednotlivca, sieťami kontaktov, zručnosťami získanými počas športovej kariéry, odbornosťou v športe, disciplínou, vzdelaním a prístupom k zdrojom. Okrem osobných charakteristík existuje množstvo premenných na úrovni jednotlivca, ktoré sa posilňujú prostredníctvom športu alebo v jeho dôsledku a ktoré možno využiť v podnikaní.

3. Externé podporné faktory a spúšťače

Faktory ako športová infraštruktúra a športové komunity, politiky a programy, podnikateľská klíma a priaznivé podnikateľské prostredie, kultúrne a sociálne normy, prekážky podnikania a/alebo prechod od športu k podnikaniu alebo systémy a iniciatívy, ktoré podporujú podnikanie. Vonkajšie prostredie a faktory, ktoré ho podporujú a propagujú, sú samozrejme v každej krajine iné a môžu sa líšiť aj na regionálnej alebo miestnej úrovni.

4. Vzdelávanie a pedagogika

Ponuka vzdelávania z hľadiska obsahu a pedagogika. Príklady osvedčených postupov v oblasti podnikateľského vzdelávania a tréningu; dostupnosť všeobecných a prispôbených vzdelávacích materiálov, typy odbornej prípravy, vhodné vyučovacie metódy a pedagogické prístupy. Z pedagogického a vzdelávacieho hľadiska je prepojenie športu a podnikania najlepšie, ale zatiaľ nie veľmi úzke, najmä vo vysokoškolskom vzdelávaní.

5. Prepojenie športu a podnikania s cieľom vytvoriť sociálny dopad

Ako podnikanie v oblasti športu prispieva k sociálnemu začleneniu, udržaniu sociálnej stability a mieru, zdravému tráveniu voľného času a sociálnej interakcii, vytváraniu pracovných miest a miestnej ekonomike; ako transformovať sociálne podnikateľské modely na komerčné modely; ako sa z tradičných príjemcov môžu stať zákazníci.

Podrobnejší tematický popis spoločných znakov medzi športom a podnikaním nájdete na webovej stránke projektu v záložke **mapovanie** (<https://www.enduranceproject.eu/mapping.php>).

AKÉ PRVKY CHÝBAJÚ PRI PREPOJENÍ ŠPORTU A PODNIKANIA?

Hoci medzi športom a podnikaním existuje mnoho podobností a vzájomných prepojení, chýbajú niektoré prvky, ktoré bránia plynulému prepojeniu a prechodu medzi týmito oblasťami. Počas nášho prieskumu a interakcie so zainteresovanými stranami v rámci projektu ENDURANCE boli identifikované tieto chýbajúce prvky a medzery, ktoré je potrebné odstrániť:

- **Pozornosť:** Málokto športový subjekt zahŕňa do svojej činnosti oblasť podnikania v športe a duálnej kariéry. Poskytovanie a podpora podnikateľského vzdelávania by teda mali byť zahrnuté do činností športových organizácií, zväzov, hráčskych organizácií atď. Alebo by sa mali aspoň oboznámiť s dostupnými podpornými schémami a iniciatívami, aby mohli svojich členov ďalej informovať a prípadne sa na nich zúčastňovať.
- **Informovanosť:** Téma podnikania v športe a duálnej kariéry športovcov nie je rozšírená. Ako možné riešenie by sa malo systematicky zvyšovať povedomie verejnosti o prepojení športu a podnikania a zdôrazňovať úspešné príbehy.
- **Podnikateľská gramotnosť:** Nízka kvalita jednotlivých podnikateľských nápadov a nedodržovanie stratégie "rýchleho zlyhania". Účasť na podnikateľskom vzdelávaní a získavanie podnikateľských zručností môže pomôcť zlepšiť podnikateľskú gramotnosť športovcov a športových odborníkov a zvýšiť ich šance na podnikateľský úspech. Nápomocný môže byť aj mentoring od skúsených podnikateľov.
- **Digitálne zručnosti:** Digitálnym zručnostiam sa v existujúcich programoch odbornej prípravy podnikateľov nevenuje dostatočná pozornosť. Digitalizácia je dôležitá aj v odvetviach súvisiacich so športom. Okrem "tradičných" ciest podnikania v športe (napr. od športovca k trénerovi alebo majiteľovi klubu) by sa mal podnikateľský potenciál športovej komunity zamerať aj na inovatívnejšie činnosti s vyššou pridanou hodnotou.
- **Zložitosť podnikania:** Vysoká byrokratická a administratívna záťaž spojená so začatím a najmä prevádzkovaním podnikania. S administratívnymi povinnosťami pomáhajú aj dostupné poradenské a podporné služby. Všetky informácie a pokyny potrebné na založenie podnikania v oblasti športu by mali byť k dispozícii prostredníctvom jednotného, ľahko dostupného zdroja.
- **Individuálne prekážky:** Športovci a športoví profesionáli vykazujú vlastnosti, ktoré znižujú ich podnikateľský potenciál, ako napríklad strach zo zlyhania alebo nízka pohotovosť voči podnikateľským príležitostiam. Tieto aspekty možno riešiť prostredníctvom špecializovaného tréningu, mentoringu alebo koučingu. Na podporu podnikateľského sebavedomia sa zdôrazňujú paralely medzi športom a podnikaním. Mali by sa zdôrazňovať potenciálne zdroje podnikateľských príležitostí, ktoré možno rozpoznať a vytvoriť v rámci športu a prostredníctvom športu.
- **Záujem športovcov:** Športovci a športoví profesionáli nevyužívajú možnosti vzdelávania. Aj keď je ťažké sústrediť sa na oba fronty, vzdelávanie je po skončení športovej kariéry veľmi potrebné. Športovcov je potrebné na túto problematiku upozorniť a nasmerovať ich na dostupné ponuky. Pomôcť môžu aj podnikateľské vzory.
- **Špecializované subjekty a podpora:** Len málo subjektov sa zameriava na prepojenie športu a podnikania a často chýbajú špecializované podporné schémy a nástroje. Všetky informácie, návody, praktické príklady a tréningové materiály v rámci existujúcich všeobecných iniciatív by mali byť zamerané na konkrétne cieľové skupiny v športe. Tie by nemali zahŕňať len športovcov (t. j. perspektívu duálnej kariéry), ale mali by sa týkať aj ďalších cieľových skupín v športe, ako sú rôzni športoví profesionáli, amatérski športovci atď.
- **Tréningy a vzdelávanie šité na mieru:** Dostupné vzdelávacie a tréningové materiály pre športovú komunitu v oblasti podnikania (ak vôbec nejaké existujú) sú príliš všeobecného a technického charakteru a nie sú zamerané na športový kontext. Odporúča sa preto, aby bola odborná príprava v oblasti podnikania pre športovú komunitu



prispôsobená príslušnému kontextu, zostala praktická, odrážala úroveň podnikateľskej gramotnosti účastníkov vzdelávania a obsahovo zahŕňala všetky relevantné aspekty podnikania. Ďalšie podrobnosti nájdete v nasledujúcej časti.

AKO MÔŽE TRÉNING A VZDELÁVANIE ŠITÉ NA MIERU TÚTO MEDZERU VYPLNIŤ?

Téma vzdelávania a odbornej prípravy sa môže riešiť z rôznych hľadísk v závislosti od konkrétnych výsledkov, ktoré sa od diskusie očakávajú: ak je naším cieľom konsolidovať množstvo poznatkov, ktoré sú užitočné pre zástupcov verejného sektora pôsobiacich v oblasti politik vzdelávania a zamestnanosti (t. j. politických programov zameraných na riešenie sociálnych potrieb a príležitostí), najvhodnejším odkazom môžu byť usmernenia GR EAC z roku 2014 pre možnosti rozvoja duálnej kariéry.

Vzdelávanie šité na mieru v rovnakom rozsahu ako v tejto zelenej knihe preniká do všetkých usmernení zdôraznených v uvedenom strategickom dokumente. To, čo sme vyzozorovali z medzinárodnej analýzy vykonanej partnermi a z neformálnych konzultácií so zainteresovanými stranami a ďalšími záujmovými skupinami (t. j. športovými organizáciami, akademickými pracovníkmi atď.), sa rozširuje na "výzvu k akcii" pre decentralizovaný prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave v oblasti budovania podnikateľských kapacít, podnikateľskej a manažérskej gramotnosti, ktoré sa zdajú byť oveľa viac vhodné pre koučovaciu paradigmu ako pre tradičné pedagogické modely. Toto je jeden z aspektov, ako možno podnikateľské vzdelávanie lepšie prispôbiť športovému kontextu.

Dolaďovanie a prispôsobovanie programov budovania kapacít očakávaniam účastníkov a požadovaným výsledkom učenia sa robí zo vzdelávacej cesty oveľa sugestívnejšiu a pútavejšiu skúsenosť a zároveň podporuje odborníkov v udržaní pozornosti, záujmu a, čo je najdôležitejšie, dôvery učiacich sa. Poskytovanie učebných osnov zhora nadol je v rozpore s možnosťou využiť mechanizmy spoločného rozvoja, ktoré pomáhajú študentom a učiteľom, aby si sami definovali ciele a mílniky plánu vzdelávania.

V záujme dosiahnutia týchto výsledkov by školitelia a odborníci mali mať určitú mieru flexibility pri realizácii programu odbornej prípravy a vzdelávania podľa toho, ako to považujú za vhodnejšie, a to na základe podstatného kontextuálneho faktora, že môžu posúdiť, zhodnotiť a ďalej spracovať, konkrétne: motivácie učiacich sa pri vstupe do kurzu, získaných poznatkov a prínosov, ktoré očakávajú, hnacích síl a aspirácií, ale aj ich osobného a profesionálneho kontextu vo vzťahu k ich športovej kariére.

"Individuálny vzdelávací účet" v skutočnosti predstavuje jeden z kľúčových návrhov Európskej komisie, ktorý má zabezpečiť, aby mal každý prístup k relevantným možnostiam vzdelávania, ktoré sú prispôsobené jeho potrebám počas celého života a nezávisle od toho, či je práve zamestnaný alebo nie.

Samozrejme, súlad, súdržnosť a konzistentnosť opísaného prístupu šitého na mieru nie je taká plynulá, ako si možno predstaviť: proces prispôsobenia a priori predpokladá pomerne "sofistikovaný" proces analýzy a hodnotenia zameraný na zachytenie toho, čo by mohlo byť najefektívnejšou cestou vzhľadom na aktuálne okolnosti - t. j. športovo orientovaní študenti VŠ môžu vykazovať iné potreby v porovnaní s profesionálnymi športovcami alebo športovými odborníkmi; neformálne prostredie môže vyžadovať úplne iný prístup v porovnaní s formálnym atď.

Analýza hodnotenia by mala zohľadňovať oba ciele v opačnom spektre iniciatívy: samozrejme, učiacich sa ako príjemcov ponuky odbornej prípravy a vzdelávania, ale aj odborníkov v oblasti odbornej prípravy ako katalyzátorov obsahu vzdelávania. Takto je možné overiť vhodnosť a použiteľnosť obsahu zakomponovaním špecifických potrieb, ktoré obe strany požadujú: získanie nových kompetencií (zručností, postojov a vedomostí) zo strany učiacich sa a zhodnotenie nového metodického prístupu k poskytovaniu obsahu zo strany školiteľov.



NAVRHOVANÝ PRÍSTUP PROJEKTU ENDURANCE A ZÍSKANÉ SKÚSENOSTI

Kľúčové aspekty "prístupu projektu ENDURANCE":

- Prispôsobenosť športovému kontextu
- Modalita medzi online a osobným kontaktom
- Platforma otvorených vzdelávacích zdrojov ako kľúčový pilier
- Flexibilita, pripravenosť na prispôsobenie a individualizáciu
- Prenosnosť a prispôsobiteľnosť - od rôznych cieľových skupín až po jednotlivých používateľov v rôznych kontextoch

Prispôsobenosť

Tréning projektu ENDURANCE bol vyvinutý s ohľadom na špecifický kontext športu a športového podnikania. Pokryté témy boli vybrané tak, aby odrážali otázky relevantné pre začínajúcich podnikateľov v oblasti športu. Obsah školenia je obohatený o praktické príklady a podporné dokumenty (napr. profily podnikateľských vzorov alebo prípadové štúdie).

Modalita

Súbor nástrojov projektu ENDURANCE je k dispozícii pre online aj osobné tréningy. K dispozícii sú všetky materiály dôležité pre osobný kontakt, od prezentácií až po materiály pre študentov a podporné materiály. Online tréning sa môže uskutočniť buď v režime samoštúdia, alebo v riadenom interaktívnom online prostredí. Obe možnosti sú plne podporované platformou otvorených vzdelávacích zdrojov projektu ENDURANCE.

Platforma otvorených vzdelávacích zdrojov

Prístup k tréningu prostredníctvom platformy otvorených vzdelávacích zdrojov projektu ENDURANCE sa ukázal ako mimoriadne účinný a užitočný, najmä v chaotickej situácii počas pandémie. Platforma poskytla spôsob, ako spojiť svet podnikania a športu, vyriešiť špecifické potreby podnikov športového zamerania a posilniť ich prostredníctvom online prostriedkov.

PLATFORMA OTVORENÝCH VZDELÁVACÍCH ZDROJOV PROJEKTU ENDURANCE je samostatná zásobáreň vedomostí a tréningov zameraná špeciálne na budovanie podnikateľských kapacít v športe a zlepšenie možností samo zamestnania. Predstavuje ľahko prístupnú bránu do nového sveta príležitostí v oblasti podnikania v športe. Skúsenosti, potreby a očakávania používateľov boli v popredí pri navrhovaní a vývoji platformy, aby vznikol jedinečný, prakticky orientovaný vzdelávací zdroj. Aby sa dosiahol najvyšší stupeň otvorenosti, používatelia nepotrebujú na získanie prístupu k zdrojom, nástrojom alebo funkciám platformy a ich využívanie ŽIADNE PRIHLÁSENIE. Platforma otvorených vzdelávacích zdrojov projektu ENDURANCE je k dispozícii v siedmich jazykoch (angličtina, fínčina, chorvátčina, slovenčina, bulharčina, taliančina a španielčina)



Flexibilita, pripravenosť na prispôsobenie a individualizáciu

Hoci je súbor nástrojov projektu ENDURANCE prispôbený športovému kontextu, nie je koncipovaný ako zdroj "jedného riešenia pre všetkých". Partneri, zástupcovia cieľových skupín alebo koneční používatelia sa môžu spoľahnúť na tréningové materiály vyvinuté v rámci projektu ENDURANCE ako na prvotný podnet na inšpiráciu ich vlastnej cesty rozvoja. Hoci je téma "duálnej kariéry" určite celoeurópskym problémom, neexistuje nič také ako univerzálny "prístup EÚ" k súvisiacim možnostiam odbornej prípravy a vzdelávania.

Prenosnosť a prispôsobiteľnosť

Tréningové materiály projektu ENDURANCE sú voľne dostupné v rôznych typoch súborov vrátane upraviteľných formátov. Je teda možné ich jednoducho ďalej upravovať, obohacovať, kontextualizovať alebo prekladať. Budúci používatelia (najmä poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy) môžu s materiálmi pracovať podľa svojich potrieb. Pri rozširovaní do nových kontextov sa navrhuje obohatiť obsah o kontextualizované dodatočné prvky, ako sú praktické príklady, vzory, miestni hostujúci rečníci atď.

Platforma otvorených vzdelávacích zdrojov projektu ENDURANCE má v sebe zabudovaný zámerne vysoký potenciál prenosnosti, aby to bola udržateľná a trvalá platforma poskytujúca kvalitné, praktické a relevantné digitálne vzdelávanie na podporu budovania podnikateľských kapacít v športe. Nové tréningové oblasti je možné kedykoľvek vytvoriť a podľa dosiahnutých výsledkov a získaných skúseností je obzvlášť vhodná na prispôsobenie iným krajinám, pridanie nových jazykov, rozšírenie riešených tém a pravdepodobne aj vekových rámcov vďaka jednoduchosť poskytovania a zahrnutým možnostiam gamifikácie.

Počas testovania a overovania boli získané tieto **SKÚSENOSTI**:

Organizácia tréningov

Vzhľadom na situáciu s pandémiou Covid-19 sa tréning uskutočnil online prostredníctvom špecializovanej platformy otvorených vzdelávacích zdrojov, ako aj inými online prostriedkami, napríklad prostredníctvom programu Zoom. Materiál sa ukázal ako flexibilný a vhodný pre rôzne spôsoby poskytovania. Obsah platformy je dokonale prispôbený na online tréningy prostredníctvom programov, ako je Zoom alebo MS Teams.

Komunikácia s cieľovými skupinami a potenciálnymi účastníkmi

Komunikácia s cieľovými skupinami a potenciálnymi účastníkmi prebiehala prostredníctvom e-mailu a sociálnych sietí s využitím interných sietí kontaktov a pridružených partnerov

Nábor a registrácia

Pri náboře cieľových skupín postupovali všetci partneri podľa svojich možností, a to buď prostredníctvom svojich priamych kontaktov, alebo kontaktovaním národných združení prostredníctvom e-mailu, pričom ich informovali o dátume, charakteristike, cieľoch tréningu, a bol poskytnutý odkaz na online tréning.

Manažment kurzov

V školskom prostredí sa používali oficiálne dokumenty a tréningové materiály, ktoré sa ukázali ako účinné. Školitelia vysvetľovali obsah pomocou prezentácií a online príkladov, aby ukázali použiteľnosť prezentovaných konceptov.

Po skončení tréningu sa odporúča, aby si účastníci vzdelávania prešli online obsah platformy projektu ENDURANCE, otestovali svoje vedomosti prostredníctvom online samohodnotiaceho testu, využili funkcie gamifikácie a vyplnili online formulár spätnej väzby.

Motivácia účastníkov vzdelávania

Účastníci vzdelávania boli pomerne motivovaní užitočnosťou prezentovaného obsahu. Vo všeobecnosti boli všetky moduly považované za užitočné a zaujímavé, pričom zdôrazňovali cenné vstupy pre začatie a rozvoj podnikania. Záujem účastníkov potvrdili ich otázky a pripomienky počas kurzu. Vo všeobecnosti boli všetky pripomienky pomerne pozitívne. Účastníci tiež s radosťou prijali informáciu, že okrem prezentovaných modulov môžu na platforme študovať aj ďalšie moduly, aby si rozšírili svoje vedomosti.

Spätná väzba účastníkov

Platforma otvorených vzdelávacích zdrojov poskytuje možnosť zhromažďovať spätnú väzbu používateľov s cieľom ďalej zlepšovať kvalitu tréningov. Okrem toho sa uskutočnili brainstormingové stretnutia, na ktorých sa zbierali návrhy a nápady, pričom sa nahlas čítali otázky z formulára spätnej väzby.

Účastníci potvrdili, že obsah školenia bol hlavne praktický. Domnievali sa, že zodpovedá ich aktuálnym potrebám. Jedným z najpozitívnejších aspektov bolo, že obsah tréningov bol prispôbený základnej úrovni vedomostí. To považovali za vhodné, aby dokázali udržať pozornosť a nerozptyľovali sa. Dĺžka a usporiadanie modulov boli považované za primerané. Podporujú aktívne učenie sa. Pozitívne bol hodnotený počet kurzov, rôznorodosť obsahu, dostupnosť materiálov vo všetkých jazykoch projektových partnerov a možnosť stiahnuť si kurzy.

Odporúčania, ako najlepšie poskytnúť tréning v rôznych operačných prostrediach

- Je zaujímavé využívať sociálne siete na oslovenie čo najväčšieho počtu záujemcov.
- Je užitočné spojiť tréningový materiál s ďalšími príkladmi/prípadovými štúdiami z reálneho života, aby sa demonštrovala užitočnosť naučených konceptov.

ZOVŠEOBECNENÉ ODPORÚČANIA NA ZÁKLADE SKÚSENOSTÍ PROJEKTU ENDURANCE PRE EKOSYSTÉM ŠPORTU A PODNIKANIA

Skúsenosti partnerov projektu ENDURANCE s navrhovaním, realizáciou a pilotovaním aktivít zameraných na prepájanie sa premietli do nasledujúcich odporúčaní pre športové a podnikateľské ekosystémy:

Široké pokrytie, prispôbené zameranie: Podnikateľské vzdelávanie a podporné iniciatívy zamerané na športovú komunitu sa nesmú zameriavať výlučne na športovcov, ale mali by sa týkať aj iných cieľových skupín v športe, ako sú rôzni profesionáli v oblastiach súvisiacich so športom, amatérski športovci atď. Okrem toho by všetky tréningové moduly, informácie, pokyny ale aj praktické príklady mali byť kontextovo prispôbené a zamerané na konkrétne cieľové skupiny súvisiace so športom. Zároveň by mali byť prispôbené vzdelaniu účastníkov a ich aktuálnej podnikateľskej gramotnosti.

Budovanie povedomia a zvyšovanie citlivosti zainteresovaných strán: Formálne a neformálne platformy, iniciatívy a podujatia pre zainteresované strany by mali byť vytvorené s cieľom zvýšiť povedomie všetkých príslušných aktérov o význame a potenciáli v prepojení športu a podnikania. Mala by sa systematicky zvyšovať informovanosť verejnosti o prepojení športu a podnikania a mali by sa vyzdvihovať úspešné príbehy. Podnikanie v oblasti športe by sa malo

zdôrazňovať ako príležitosť získať ekonomickú sebestačnosť tým, že človek robí niečo, čo ho baví. Existuje veľa príkladov športovcov, ktorí si založili podniky v rámci svojej športovej oblasti aj mimo nej.

Jednoduchý prístup: Všetky informácie o dostupných možnostiach tréningu a podpory, ako aj pokyny potrebné na založenie podniku v oblasti športu by mali byť k dispozícii prostredníctvom jediného, ľahko prístupného "jednotného kontaktného miesta" (napr. webovej stránky). Aj poskytovanie a/alebo podpora podnikateľského vzdelávania by mala byť čo najbližšie k jeho príjmom. Môže byť napríklad súčasťou aktivít športových organizácií, združení, hráčskych organizácií atď. V tomto ohľade predstavujú online zdroje dobrý východiskový bod. V ideálnom prípade by však na ne mali nadväzovať následné vzdelávacie a podporné programy.

Disruptívny prístup: Podnikateľské vzdelávanie a podpora by mali spochybňovať "tradičné" cesty podnikania v oblasti športu, napr. od športovca k trénerovi alebo majiteľovi tréningovej akadémie. Podnikateľský potenciál športovej komunity by sa mal zamerať aj na činnosti mimo športového odvetvia vrátane inovatívnych aktivít a aktivít s vyššou pridanou hodnotou. Podporné iniciatívy by tiež mali navigovať športovcov a iné športové subjekty k oblastiam a odvetviam, ktoré ponúkajú priaznivé podnikateľské vyhliadky. Okrem toho sa podnikanie v oblasti športu spája aj s vytváraním sociálneho dopadu. Existujú príklady mnohých projektov vytvárajúcich sociálny dopad v oblastiach, ako je sociálne začlenenie, budovanie povedomia alebo zapojenie a aktivácia komunity.

Moderné a praktické vzdelávanie a tréning: Praktické vzdelávanie v oblasti podnikania je potrebné vo všetkých vzdelávacích inštitúciách, ktoré poskytujú vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti športu. Pri navrhovaní a tvorbe vzdelávacích materiálov by sa malo využiť, že sú k dispozícii existujúce moderné a aktuálne rámce EÚ, ako napríklad EntreComp alebo DigiComp. Podnikateľské vzdelávacie materiály musia byť komplexné, pokiaľ ide o pokrytie širokej škály rôznych rozmerov podnikania. Zároveň by sa však mali držať zásady "inteligentne a jednoducho", a to tak z hľadiska štruktúry tréningu, ako aj samotných vzdelávacích výsledkov. V prípade potreby by mali byť poskytnuté odkazy na ďalšie zdroje pre prípad, že by si cieľové skupiny chceli prehĺbiť svoje vedomosti o určitej konkrétnej téme.



VÝSKUMNÍCI

Bulgarian Sports Development Association	Bulharsko	Yoanna Dochevska Ivaylo Zdravkov
Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta managementu	Slovensko	Marian Holienka Juraj Mikuš Oskar Karlík
IDP SAS	Taliansko	Riccardo Di Marco
INTERNET WEB SOLUTIONS	Španielsko	Roberta Albertazzi Maria Cristina Scarano
IHF, INSTITUT DE HAUTE FORMATION AUX POLITIQUES COMMUNAUTAIRES ASBL	Belgicko	Lorenzo Costantino
Karelia University of Applied Sciences	Fínsko	Harri Mielonen Satu Mustonen Anne Ryhänen
Poreč Sport's Association	Chorvátsko	Irena Šker Aleksandar Beaković Verica Mance
Súkromná stredná športová škola	Slovensko	Silvia Jakobova Slavomir Abrahamovsky

VYHLÁSENIE

Táto správa je jedným z výstupov projektu "ENDURANCE" vedeného Univerzitou Komenského v Bratislave a spolufinancovaného z programu Európskej únie Erasmus+.

Podpora Európskej komisie na vytvorenie tejto publikácie neznamená schválenie jej obsahu, ktorý vyjadruje len názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

V prípade akýchkoľvek pripomienok k tejto správe sa obráťte na BSDA: info@bulsport.bg

V tejto správe boli použité materiály zo všetkých podujatí projektu a verejné zdroje a informácie.

© ENDURANCE, Univerzita Komenského Bratislava, 2022

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

